

cor eorum. Cum autē auerſi fue-
runt auferetur relamē. Hic po-
tes ſubdere exēplariter quō an-
gelus elēofinā orōem et ieiuniū
cōmēdat et quō ex hoc pmeruit
thobias q̄ a deo tēptaret et oſo
laēt. Vide ca. xij. Nichil videt̄
in alijs capitulis h̄ lib̄ figurale

Incipit moālixa^o biſtoie iudith

Abugodōzor rex
aſſiriorū cum con-
tra arphaxat rēgē
medozum victori-
am obtinuiſſet. ele-
uatū ē cor eius et omnē terram
voluit ſibi ſubdere. Nam nō ſuf-
fecit ſibi regnū medozū acquiſi-
uiſſe quinimmo nūcios ſuos ad
libanū ſicialiam ſiriam et dama-
ſcum uſq; in iheruſalē miſit ut
tributa ſibi ſoluerent et ut eum
in regem recipēt per nuncios ī-
pauit. Et quia omnes vno aīo
contradixerūt ei et remiſerūt nun-
cios vacuos et ſine hōre abiērt
indignatus ipſos p̄ potentiam
opp̄mere et ſubiugare voluit. Et
deo holofernē p̄ncipē miticie cū
exercitū infinito contra regionē
occidētis miſit et omnē terrā ſibi
ſubiugari mandauit. Qui man-
datis eius obtēperās multas cī-
tates et terras defregit multosq;
ipſū voluntarie recipiētes in do-
minum in deditōnē tēcepit. Ter-
ras que prius mādata nabugo-
donozor cōtēperāt. p̄ violentiā
eius impio ſubiugauit. Iſta
poſſunt applicai cōtra ābiōſos

et preſumptuoſos. Ille em̄ nabu-
godonozor qui interpretat̄ ſedēs
in anguſtia p̄ſumptuoſos et ābiō-
ſos ſigt̄ q̄ p̄ ſollicitudinē ſemp
anguſtiāt̄ ut ad ſtatū altiōrē p̄-
moueāt. Tre. p̄o. Sedet in an-
guſtia dn̄a gentiū. ābiōio cōtra
arphaxat. i. facit aliqd̄ ſc̄m no-
tabile p̄pter qd̄ regnū medozū
.i. aliquā dignitatē obtinet et ac-
q̄rit. nō ſufficit ſibi q̄ rex ſit aſſi-
riorū et q̄ efficiat̄ rex medoz. i.
nō ſufficit ſibi dignitas quā ab
ātiq̄ habuit vel quam de nouo
acq̄ſiuit q̄nimo ad altiora accē-
dit et ad altas dignitates et offi-
cia ambire et ea uſurpare molit̄.
Qd potiffime fit quādo videt a-
liqd̄ beneficiū vel dignitatē va-
care. qz ſc̄i tūc magis ſolent ad
dignitatē aſpirare. Tercio regū
p̄o. Adomas autē filiū agit̄ ele-
uabat̄ dicēs Ego rēgō. Quid
igit̄ fit. Pro cōo iſti tūc quādo
videt̄ el cōez iſtare ſolent nunci-
os p̄locutores et p̄ſeuas ſuos
mittē et nūc ad vnū nūc ad ali-
ū diſcurrē multa et magna pro-
mittē ut ad regnādū ſup ipſos
et ad p̄latūā vel officiū obtinei-
dū ipſos valeant inclinaē dicē-
tes cū abſolōe illd̄ ſc̄do. rēḡ xv.
Quis me cōſtituat iudicē ſuper
terrā ut ad me veniāt oēs ut iu-
ſte iudicē. Sed reuera iuſto dei
iudicio fit q̄ omēs vno animo
contradiant ei et nuncios pro-
locutores. et ſuos ſecretos repu-
diant et contempnunt. et q̄ in

dile elōnis vbi se eligi forsan ex
istiabat oēs elōm ipsi? se oppo-
nāt. dicit illud luce xix. **Pro-**
lum? hūc regnare sup nos. **Qd**
videns ille ad holofernē pndpē
miliā. i. ad pncipū a laycoꝝ po-
tēciā se dūit. totq; p eos tabu-
lātes erāt cōtra istos q; ciui-
tates et municōes. i. tpales pos-
sessōes istoz ipedit et subuertit
dicit illud luce xix. **Illos** at qui
noluerūt me regnare sup se ad-
ducite huc et interficite. **Et** sic p
violenciā ad dēficiendū in eum
ipōs cogit. **Ita** q; breuiter isti cō-
pellūt dicē illud qd etiā isti dix-
erūt. Desinat obsecro ira tua cō-
tra nos. **Sequit.** **Veni** nobiscū
pacifcus dñs: et vt ē hūcio nrō
sic plaueat tibi. **Del** allega q;
nabugo donosoz. i. dyabol? qui
vidēs se supasse arphaxat cū ex-
erā. i. cū maloz multitudie nō
sufficiat sibi nisi in alios. i. p ma-
los pncipes et eoz officiales nō
sibi subiectos. i. i bonos et fligio-
sos manū mittat qui pmo nūci-
os suos. i. tēptātes leues ad e-
os mittēs repulsam patit. quia
sc; statū hōies a pncipio obedire
vel subia dyabolo dedignāt. **Jo-**
sepe fit q; pncipē miliāe sue ho-
lofernē qui interpretat infirmās
vitulū saginatū. i. peccatū luxu-
rie qd inter alia vicia obtinz pnci-
pātū et qd ipinguatōs delicio-
sos vitulos iuuenes et lasciuos
infirmat cōn ipōs dirigit. q; me-
diante multos superat: paucos

vero qui in auxilio sancte mulie-
ris vidue. i. beate virgimis ipsū
vincāt inuenit. **Vbi** em alij nūcij
.i. alia vicia deficiūt: holofernē
.i. luxuria pncipatur. **Unde** di-
citur q; cecidit timor holofernis
sup omnes habitātes terrā.

Hic dicit q; cū holofernē
omne terrā suo dño sub-
iugasset a quo sdā virtu-
te armozū quosdā voluntarie cū
ymnis et canticis obuiātes eis
dem. in dicionē suā supisset. de
vniuersis vrbib; viros fortes si-
bi in auxiliatores accepit cū qz
adiutorio leu? ceteros supauit.

Sic vero dyabolus qui quos-
dam virtute armozū. i. violencia
temptacionū superat. quosdam
vero voluntarie et quasi ex indu-
stria peccātes. de quib; dicitur
iob xxxiii. quasi ex industria re-
cesserunt a deo: sibi subiugauit
de omnibus vrbibus et de om-
nibus statibus quosdam fortes
auxiliatores idest quosdam be-
resiarchas vel aliozū peccato-
rum patronos sibi aggregauit
quibus mediantibus de alijs fa-
cilius victorizat. **Isti** enim qui
alios ad peccatum incitant dya-
boli sunt auxiliatores quozum
opere vincit facilius peccatōes

Hic habes q; nabugo donos-
oz preceperat holoferni pnci-
pi miliāe sue q; omnes deos ter-
re destrueret et demoliretur: vt
ipse solus deus ab hijs naciōi-
b; que per holofernem possent

subijci diceretur. Sic igitur factum
est quod iudith sancta mulier caput ho-
lofernis apprehendit et sic nabugo
donorum potentiam et superbiam ener-
uauit. **I**stud applica contra pre-
sumptuosos et inuidos qui solum vo-
lunt deum excellentes et incliti esse
putari quia propter totis viribus
laborant quod alij in magni potentes
famosi eradicentur ut solum ipsi ap-
parere inter homines videantur
sicut de saturno legitur quod erictomi-
um filium suum occidit et hoc quia
vidit eum sapientem et timebat
fame sue posse detrahi propter
eum cum solus deus ab omnibus
vellet credi. **I**sta possunt ap-
plicari contra imperium romano-
rum qui mediante militia sua do-
mos terre in reges mundi subu-
tebant et nomen eorum de medio
submouebant regnaque ipsorum
et provincias redimebant et si-
cut effusione sanguinis totum
mundum suo imperio subiuga-
bant solumque deum terre imperatores
et domini dici in toto orbe vole-
bant et quod abominabilius
videbatur leges et statuta scribe-
bant in quibus non debere dici
aut esse in orbe regem preter ce-
sarum dicebant. **J**eremie tricesimo
primo capitulo. **E**ro deus vniuersi-
s cognationibus israel et ce-
tera. **Q**uod utique valde absurdum
existit ut reges in diuersis mun-
di provinciis ex consensu popu-
lorum legitime facti vel a deo
instituto sola auctoritate et vic-

olentia submouerent ipsos que-
rentes et dignitatibus spoliarent
sibi que totum applicarent et se solos
reges in urbe vocari iuberent: to-
tumque mundum a principio liber-
tributis et seruitutibus subiuga-
rent dicentes illud quod sequitur
infra capitulo quinto. **S**ciat vni-
uersa terra quod nabugo donorum
est deus terre et preter ipsum al-
ius non est. **N**on est mirum igitur si il-
lud tam violentum stare non po-
tuit et si sancta mulier iudith in
sancta providencia vel ecclesia istius
crudelis principis caput et po-
tentiam amputauit. **D**ignum e-
nim fuit quod qui solum deum terre di-
ci volebant propter caput in pro-
prium imperatoriam dignitatem amit-
terent quia gaudebant. **S**ic et nec pro-
quia imperium ad translationem
aliam est translatum et nullus
alius habet imperij potestatem
vel principatum. **D**ignum enim
est quod qui usurpat aliena iusto
dei iudicio perdat sua. **I**deo isti ci-
tati potestatem hodie dicit illud quod
antiquitus dictum est babiloni.
Isa. xlvij. **A**udi derelicta habitata
in confidentia que dicitur in corde
tuo ego sum et preter me non est
amplius. **N**on sedebo vidua et
sterilitatem ignorabo. **E**t sequi-
tur. **V**enient tibi sterilitas et vi-
duitas. **H**ic habes quod cum omnes
genialiter se holoferm redderent
et se potentie eius subijcerent et se
et uxores et filios civitates et loca
sua eius domino subiugarerent sibi que

et extrahi suo cum lampadibus tu-
bis et tympanis occurreret. Dicitur
tamen quod ista facientes non poterat
ferocitate sui pectoris mitigare.
Quapropter cito ignominiose di-
citur perisse. Quod scilicet contra tyrannos
crudeliter potest allegari quorum tanta
est superbia quod subditorum obsequium
beneficium blanditium delimiti non
possunt. sed ex hoc ad deterius pro-
uocantur et sepe ad crudelitatis o-
pera fortius irascuntur: quapropter
sepe fit quod isti in sua potentia glo-
riantes et desolationibus hominum
non parces. iusto dei iudicio suc-
cumbant. Vel dic quod iste est dyab-
olus: quia pro cito qui recipiunt ip-
sum et ei consentientes complaudunt
fatui sunt si eius ferocitatem mitiga-
re credunt: quia reuera propter hoc ip-
sis non parces sed contra ipsos in in-
ferno fortius irascuntur. prout vi-
delur Zelus et furor non parces in die vi-
dicte

Hodientes filii israel po-
tentiam holofernes timue-
runt valde ne forte iheru-
salem caperet. templum destrueret
sancta pollueret. ciuitates eorum
frangeret. uxores et filios capti-
uaret. et ideo omnes se facis operu-
erunt. ieiunijs et orationibus se humili-
auerunt et sacerdotes etiam optulerunt
et cinere sacrificia obtulerunt. et for-
titer ad deum clamauerunt et oc-
cupauerunt omnes virtutes montium et
muris circumdederunt viuos suos.
et parauerunt frumentum contra ob-
sidionem pugne. Sacerdos vero sumus?

heliachim nomine per ciuitates circu-
ibat ad orandum et recurrendum ad
deum et omnes vultus dimonebat. pre-
cepit etiam angustas vias inter mon-
tes per quos iter poterat esse in iheru-
salem custodiri ne pateret transi-
tus holofernes. Sic igitur finaliter
factum est quod holofernes diuino mu-
nere fuit victus: et iherusalem de sua
crudeli potestate liberata. Sic vero
cum moraliter loquendo videmus
quod nos filii israel. id est christiani qui deum
per fidem cognoscimus videmus et au-
dimus quod holofernes dyabolus cum
extrahi vicijs et temptationibus infir-
mitate hominum non cessat subiugare
et sua potentia omnia corrumpit et tur-
bat: quia sicut dicit iob xli. Non est po-
testas super terram que superet ei quam
quia contra nos prepat. Non valde debe-
mus a facie eius timere et illius malicia
precauere. quia hoc ne forte iherusalem. id
est anima per peccatum capiat et templum deo
omnis destruat. sanctam matrem. id est sanctam viam
polluat. ciuitates hoc est ciuium vni-
tates ac per hoc concordiam matrem diru-
pat et uxorem et filios. id est caritatem
et bona opera nobis tollat. et ideo ad
obuiandum malicijs eius quilibet debet
occurrere virtutis motum. id est consuetudinem
contemplationis occupare: ieiunijs se
affligere: sanctam aliquid. id est asperitatem
pauere induere: et cinere mortis scilicet
memoria se aspergere: deo per bo-
na opera sacrificare: ad deum per o-
rationem clamare. et frumentum
id est eucharistie sacramentum contra
obsidionem. id est contra temptationes dy-
aboli preparare. Sacerdos etiam noster

ideft sacer dux bonus et discre-
tus dz p circūfpectionē difcurrē
et omēs potētias aīe uifitare. et
q̄ angufta loca fenfuū corpaliū
ū p que tamē iter p̄t eſſe ad ihe-
ruſalē. i. ad aīam capiendam di-
ſcrete cuſtodiant debent ſe ſolli-
cīte p̄munire. vt ſic holofernes
.i. dyabolus q̄ bene dicit̄ holo-
fernes. i. infirmans vitulū ſagi-
natū. p eo q̄ leues carnales pin-
gues et opulētos ificiat poſſint
machina cōiū obuiare Qui em̄
taliter cōtra ipſū ſe p̄parauerit .
nūq̄ ſpūaliter ab eo victuſ erit
Bene igit̄ dicit̄ eccl̄. ij. fili acce-
dens ad ſeruitutē dei ſta in iuſti-
cia et t̄iore. et para aīam tuā ad
tēptacōez Del ſi vis dic q̄ ihe-
ruſalē ē eccl̄a de q̄ viri iſrahel. i.
viri eccl̄a. valde debent timē q̄ ab
holoferne dyabolo per uicia de-
ſtruat̄ et ideo eliachi ſac̄dos .i.
quilibet bonus p̄latus debet di-
ſcurrē et fideles ad orādū et reſi-
ſtendū piculo ⁊ artos paſſus et
trāſitus per quos habent ingre-
di hoſtes. i. ad vota religionis.
mādata legis. articulos fidei ſa-
cramenta eccl̄e. que quidē ſūt p̄n-
cipales ingreſſus eccl̄e cuſtodie-
dū et p̄ncipaliter occupandū
monere. necnon vt ad muros r̄-
gularis diſciplinē reedificande in-
tendere uelint ⁊ oraciōi vacare
montes contemplacōis occupa-
re. frumenta meritozum et v̄tu-
tum preparare. ipſos debet do-
cere dicens illd̄ p̄mo regū Pre-

pate corda ueſtra dño. 2c.

Hebioꝝ p̄ncēps filioꝝ
amō holoferm̄ petēti de
filij iſrahel qui ſe p̄para-
bant contra eū defendē quidnā
eſt̄ incepit interrogare Qui dei
iſrahel mirabilia cepit p̄dicāe et
legē p̄li iſrahel cōmēdare et inē-
alia dicē q̄ ſi deus eozū ip̄os iu-
uaē decreuerit nūq̄ holofernes
vel quicūq̄ alius poſſit p̄ualere
Indignatus holofernes ipſum
ad filios iſrahel duci fecit . et cū
ipſis extūc eſſe uoluit. et hoc cū
capti eſſent filij iſrahel quozū de-
ū cōmēdauerat ipſe cū eis gladio
aſſitioꝝ uerberaret et ſic nullum
aliū deū eē dñz t̄re q̄ nabugodo-
noꝝ expiret̄. Ducit̄ igit̄ achi-
oz in bethuliā h̄ occurrēt̄ ba-
liſterijs de iſrahel ipſū ducē ad
citatē non potuerūt q̄ p̄pter ip̄z
ad arbore ligantes et recēdētes
ab ex er cū dimiſerūt. que tādē
filij iſrahel ſoluentes et in citatē
ſuā duēt̄es oīa que d̄igerāt au-
dierūt et poſt fletus et orōes c̄-
tate ſaluata ipſū arcūderunt.
et in ſuū cōſozciū receperūt ſicut
ſcriptū ē 2c. Iſta poſſunt appli-
cari ad quēlibet ſanctū pro eſtu
nomine crucifixum ſicut ad an-
dreā et petrum Achioꝝ enim in-
terpretatur frater meus monta-
nus ſignificans illos ſcilicet qui
fratres p̄ caritatem fuerunt. et
montani p̄ mentis ſublimitatē.
et contemplationē. vel per uita
eminētiam dici poterāt. Coſtat

eū q̄ isti corā holopherne p̄nci
pe. i. corā necone vel cōtra alios
tiranos potenciā dei isrl̄ sc̄z existi
p̄dicabant et fidē ip̄si? cōmenda
bāt. factū ē q̄ p̄ eū in bethuliā
que interp̄tat̄ domus p̄turiens
d̄n̄m. i. paradisu qui nob̄ d̄n̄m p̄
turiuit ⁊ misit morte intercedēte
sūt missi. hoc ē p̄ istos ad arbo
rē se; ad cruce fuerūt ligati i cru
ceq; morte d̄nati et a cruce p̄ fi
lios isrl̄. i. p̄ angelos q̄ntū ad ai
m̄ ā sūt soluti in bethuliā. i. i pa
disū deducti et a carne sua id ē a
corpe arcāiā p̄ mortē in ip̄soꝝ
israhelitarū. i. in ip̄soꝝ angelorū
cōsorcū sūt assumpti. Ip̄se vero
holophernes. i. tiran̄ finaliter
morte turpissima sūt cōsumpti.
Luc̄ xi. Ascendit in arbore sic
comoz vt vi deret ib̄m

Holophernes volens ca
pere ciuitatē bethulie et
alias ciuitates et filias
isrl̄ subiugare p̄mo studuit fon
tes et aquas eis auferre et iō cō
ductū p̄ quē aqua fluebat in ci
uitatem cōfregit fōtesq; que cir
ca ciuitatē erāt custodiri fecit. et
sic ppl̄m ciuitatis horredō sūt ar
doze cōfecit. **Un̄ etiā sic infra ca.
xi.** d̄z sanguinē pecorū suoz bi
bere proponebāt. et ad oleū et
frumenta que d̄no deo suo cōse
crata fuerāt cōtra phas ⁊ iusticiā
man̄ suas volebāt extēdē. q̄ t̄n̄
cōtingē nō debebāt. Sic vere di
co q̄ holophernes dyabolus qui
cōtinue ciuitatem eccl̄ie vel aie per

temptacōes obsidet et sūme stu
det aquā grē et deuocōis subtra
hē et fōtē lacrimaz et cōpūctiois
nec nō fōrem miē ⁊ cōpassiois sic
care. Quo fō statū sitis et ardoz
maloz desiderioꝝ sc̄z auaricie et
carnalis cōcupie in illa cītate cō
surgit que habitatores ei? afficit
et affligit in t̄m q̄ iā oēs ad siti
auaricie t̄pandā sanguinē peco
rū. i. t̄palem substāciā simplicū
vel subditoꝝ suoz bibūt rapinis
et exactionib; illū sugūt. qd̄ po
tissime patet de illis qui in mū
do habent iuridicā p̄tatem qui
sc̄z sanguinē alienū. i. vitā et sub
stāciā t̄palem bibē delectantur.
nū xxiij. **Nō** acubabit leo do
nec rapuerit p̄dam ⁊ occisorum
sanguinē bibat. Istis etiā nō suf
ficit sanguinē pecorū. i. subditoꝝ
suoz bibē q̄nymo ad oleū ⁊ fru
mentū d̄no cōsecratū. i. ad bona
ecclesiastica d̄no cōsecrata at; dedi
cā manū mittē et ipsa fraudulē
ter vel violenter ab ip̄si? eccl̄iasti
cis subtrahē vel auferre student
sicut ad h̄m patet de malis p̄n
cipib; et malis iudiciis et ma
lis p̄latis et officialib; de malis
bailluis et lictorib; patet qui
omnes sanguinem subditoꝝ
bibūt. et quando possunt bona
deo et eius seruatoribus dedica
ta que ip̄sis nō licet tangē deuo
rant et cōsumūt. **Unde sequitur
infra ca. xi.** Qui hoc faciūt certū
est q̄ in perditione dampnabū
tur

Olēs iudith placē p̄n /
cipi holoferni p̄o orōni
se dedit. alicio se induit
et cinerē sup caput suū posuit et
oratoriū intrauit. tādē vero de lo
co surgēs in quo corā domino p̄
strata iacuerat vestimēta viduita
tis exiit. corpus suū lauit mir
ra optiā se munxit. crines capi
tis sui discriminauit. et iocūditatis
vestimētis se vestiuit mirram
capiti suo iposuit. sandalia pe
dibus suis circumcinxit assūpsitq;
dextera maures anulos et lilia ⁊
ornamētis oibus se paut. Ista i
sic ornata a p̄ncipe cōcupiscit
et in tabernaculo eius introdu
ctur et a cunctis seruis ipsi? ho
noratur. **S**i vis dic de iudith
in bono que interpretatur glo
rificans q; significat aīam xp̄ia
nā que deū glorificare tenetur.
Igit? si illa vult placere p̄ncipi
nrō xp̄o debet intrare oratoriū
secrete meditacōis accipe aliciū
.i. asperitatē penitentie et mace
rationis. emittre ad deum vocē
et gemitū oracionis. tandem de
bet de terra. i. de terreis p̄ affec
cionem celestium surgere. vesti
menta viduitatis idest conuersa
cionem peccati seu veterē homi
nem exuere p̄ lacrimosam opū
tionem se lauare et crines capi
tis idest affectus ⁊ cogitatus cor
dis per confessiōē peccinare et
expandē et discriminare. miro
odore deuocionis se vngere: ves
tibus iocunditatis idest conuer

sacione honesta se induere: mir
ram altē et eleuate contemplaci
onis capiti siue cordi suo debet i
ponere: sandalia diuini timois
pedibus affectionū suarū com
ponere: et dextera benorū ope
rum suis brachijs applicare. **D**e
bet etiā accipere maures qui au
res ornant. ⁊ tūtē paciē qua sciz
paciēt audiatur: anulos q; faciliē
voluūt. i. ⁊ tūtē obediē: lilia q; co
lorē cādidū sortuūt. i. cādore ca
stitatis ⁊ stinētiē. **H**ic igit? si aīa
sic cōta fuerit p̄ audubio p̄ncipi
milicie nrē xp̄o mirabili? place
bit ⁊ vsq; ad tabnaculū ⁊ scz ad
padisū veniet ⁊ i eterne q̄eti? cu
biculū s̄ intrabit. **D**ñ in ps̄. **A**u
di filia et vide et inclina aurem
tuā. ⁊ c. **D**icitur etiā cristo de aīa
b̄tā. **A**stitit regina a dextris tuis
in vestitu deaurato circūdata va
rietate. **I**psi vero aīe subdit illd
immediate positū. **V**el si vis dic
q; holofernes que iudith volēs
ocidē taliter vt p̄missum est se
oenant ē dyabolus que p̄ cō
iudith. i. scā aīa vel scā ecclā spū
aliter vindit et supat quādo pre
dcās cōmētis et ⁊ tūtibus se ce
nat. **V**el dic q; iudith ē b̄tā v̄go
q; p̄ cō p̄ncipē milicie supborū
seu re p̄borū scz dyabolū q; p̄p̄
israheliticū. i. p̄p̄lūz fidelū tēpta
cōibo oppuḡt aquā deuocōis ip
si? subtrahit ⁊ citatē ecclā rapē ⁊
destruē tēptat. destruit et sup
uit. et potētā ei? enervat et dei
p̄p̄lūz de ipsi? manibus liberauit

et potentia eius enervauit et dei
iplm de ipsius manibz liberauit
ipsu etiã nũc cotidie supat et de
uotos suos ab ipso liberat et de
fendit. **¶** Nũ pprie dz infra xiiij. **¶**
Na mulier hebreã fecit confusione
in domo nabugodonosor.

Qum holofernes pnceps
milicie regis assiriorum esset
i obsidione bethulie factu
est q quedã mulier iudith
noievarij apata ornatis se su
o aspectu pntauit. **¶** Qui statim spe
cie et pulcritudine eius raptus i
cõcupia carnis exarsit et ipse cõ
cubitũ exq̃siuit. **¶** Ille igit multo
vino iebriatus et sopitus cubicu
lũ intrat: h mulier illa videns ip
sũ ebrũ et sopitũ euaginato ip
sius holofernis gladio caput e
ius apputauit et ipsũ ancille sue
tradidit. et euoluto corpe cono
peũ eius abstulit et recessit. **¶** Ma
ne aut factũ aũ cubicularius ip
sius ipsũ i solo mortuũ reperisset
et caput a corpe videret abesse. in
cepit dicere et clamare. **Ecce** holo
fernes iquit iacet i terra. et caput
eius nõ est i eo. **¶** Quo audito ex
ercitus dilabit et pñcipientes ar
ma relictis copijs fugẽ cõpellun
tur. **¶** Hostes vno sui a ciuitate ex
eũtes et ipsos virilit psequẽtes
tẽtozia et supellectilia oĩa depre
dant et de diuicijs fugitiui holo
fernis exercitus vniuersaliter locuple
tant et aũ festis et diuinijs iocun
dant. **¶** Holofernes iste p̃t fig
nificare mudi et eccie principes

et rectores i gloria exercitus et sub
ditoꝝ multitudine gloriãtes: is
ta aut iudith p̃t malã et ornata
mulierẽ vel etiã peccatũ luxurie
designare. **¶** Quia p̃cõdubio ista
ẽ veritas. q p̃ncipes nre milicie
xpiane tã seculares q̃ ecclesiasti
ci multo vino et potu delicijsq̃
et vicijs hodie iebriati p somp
nolentiã. negligentia malarũq̃
mulierũ pulchritudine decepti et
allecti carnis cõcubitus app̃ben
dunt ita q̃ hrẽ secũ in suis cubi
culis hmoi mulieres delectant.
¶ Ido iste sũt que caput. i. capita
le suũ et t̃palẽ eius substantiam
tollũt. et ipsos p̃stratos et pau
pes in suo sanguine. i. i luxuria
voluptatis diffamatos deserunt
et recedũt: caput suũ. i. capitale
et diuicias secũ tollũt. **¶** Nõ aut
ei mulieres de luxurioso postq̃
caput suũ hrẽ p̃nt: qz statim post
q̃ diuicias suas exhauerũt. de
ipsis ap̃lius nõ auãtes recedũt
¶ Iudicũ xvi. **¶** Hasis crimibz samp
sonis cepit dalida eũ abijcẽ. Sic
igit fit q̃ p̃ncipe vel p̃lato car
nali p luxuria mortuo vel opp̃s
so. exercitus ei. i. subditoꝝ plũs
p diuicia vicia dilabit et p̃t defe
ctũ corõis vtutũ et morũ vni
tas dissipat. **¶** Facile ẽ em q̃ sub
diti deuient et corã hostibz suis. i.
demoibz et tẽptacõibz succũbãt
vmitatẽ et caritatẽ amittũt qñ p̃n
cipẽ p̃latũ vel supiorẽ a milicibz
captũ et p luxuria infamẽ et spi
ritualiter esse mortuũ videt. **¶** Zach

xiiij. Per cute pastore: et disper-
get oues gregē. **Vel** si vis dic q
ista deceptrix mulier malos p̄n-
cipū cōsiliarios et adulatorēs de-
sigt. q̄ cū spē aīcie ip̄s maḡn-
b̄ adulāt et tāta sciūt dicē et fa-
cē q̄ vsq; ad cubiculū. i. vsq; ad
secreta cōsilia admittāt. **Obi** cū se
introducos viderit et eos in a-
more suo bene raptos cognoue-
rint eos ebos et dormientes. i.
ignaros et negligentes inuene-
rit statū ad auferēdū eis caput.
i. debitā intētionē et cōsciam cū-
tū inq̄tū scz ip̄soꝝ malo cōsilio
mediāte et eozū adulaōe falsa
suffragāte. vie et cōsilia repiūt
q̄b̄ isti p̄ncipes a d̄m̄ ad exacti-
oēs et rapinas cōtra deū et iusti-
ciā dicitāt. in quātū capite cōscie
p̄dito in sanguie crudelitatis vo-
luptant et in terra terrenorū a-
more iacent totaliter et versan-
t et ide fit q̄ exercitus subdito-
rū dilabit et ḡuat. **Un̄** de talibz
malis cōsiliarijs et adulatoribz.
p̄t did illd̄ qd̄ de ysboseth dicit
t̄. ij. regū iij. **Q̄** duo latroēs in-
gressi inuērūt regē dormiētē su-
p̄ lectū in d̄clau: et eū interfici-
ciēs sublato capite abierūt
Duo ei latroēs sūt duo gen̄a p̄-
sonaz scz mali cōsiliarij seu detra-
ctoēs et adulatorēs q̄ p̄ eo latro-
nē dicit qz p̄ncipibz caput a cō-
sciaz: alijs vero famā et tpalem
s̄baz furāt. **Vel** dic q̄ ista mu-
lier sigt falsos aīcos qui oīo stu-
dēt diū aīcias et faīliaritates

contrahere ad hoc vt possint ca-
pitale et diuicias eozum subtra-
here et lucrum tpale ide recipe
et acquirere. **Quod** cum fecerit
et ip̄sos paupes mortuos et de-
pressos viderint statim solēt e-
os dimittere et de ip̄s ampli-
nō curare. **Sufficit** em̄ eis q̄ pos-
sunt caput taliū secum ferre. **Ec-
cāstia** xij. **Si** nichil habueris.
derelinquet te: si habueris ali-
quid tecū cōuiuēt. **Vel** dic q̄
ista mulier significat auariā
simoniā seu carnalē affectioēz
que reuera multis modernis p̄n-
cipibz taliter hodie intīmāt. et
multos taliter infatuant q̄ ca-
put recte intencōis et debite cō-
scientie ip̄s subtrahunt vel fu-
rātur. **Quod** patet de multis q̄
tū in p̄prio sanguine voluptati
i. in p̄prio amore cōsanguine
ozum suozū implicati sunt q̄ iā
in terra. i. in terrenoz amore ia-
cere. et de celestibus nichil cura-
re penitus d̄probantur. **Et** hoc
est quod hic dicitur. **Eccā** holo-
fernes iacet in terra et caput ei-
nō ē in eo. **Nō** rep̄bendūt tales
iosue vij. cui in p̄sona p̄lati dicitur
Surge: cur iaces pronus in
terra. **Moralizationem** alle-
goricā et eciam mysticā quā po-
nunt doctores et glōse scz q̄ p̄
iudith intelligitur ecclesia p̄ na-
bugo donoꝝ diabolus p̄ holo-
fernem anticristus intelligatur
oīto cā breuitatis. **Diabolus** ei
p̄ncipē exercitus ē p̄boꝝ scz āt̄p̄z

mittet: cui se mūdus pti sponte
parti coacte subijciat. que tñ scā
mulier ecclā in fide p̄seuerādo fi
naliē vincet. Job. v. Hec est em̄
victoria q̄ vincit mundū: fides
nostra. **E**xpliat moralizatio
libri iudith

Assuerus tio hester
assiuoy rex q̄ reg
nabat ab india vs
q̄ in ethiopiā sup
centū a xxvij. puin
cias anno 3° regni sui fecit grāde
conuiuū p̄cipibz a pueris suis
fortissimis p̄sarū medoz a incli
tis p̄fectis puiciarū longo tēpo
re a hoc in illa domo mirabili de
qua legitur in histoia alexandri
q̄ colūpne erant argētee. tectū fi
at firmamētū gēmis lucētibus
ad instar stellay a signorū disti
ctum. septē aut̄ diebus fiebat p̄
paracō. postea aut̄ p̄paratum est
cōuiuū in vestibulo orti nemo
ris qd̄ regio cultu et maū erat cō
situm. erant aut̄ ex vtraq̄ pte tē
toria mira contexta varietate. et
in pavimento lecti aurei vt dicit̄
cōmestoz vineā habebat mirabi
lem. orti eius. i. vites erant argē
tee: palmites aurei. botri diuisa
rum gēmaz varietate distincti.
populū aut̄ vniūsum qui inuen
tus est in susis ad cōuiuū inuita
uit **A**ssuerus iste q̄ interptat̄
bitudo atrii vel ostiū significat
xp̄m qui ē rex magnus sup om
nes deos et qui est beatitudo ad
glorificādū. atrium ad recipien

dum. ostiū ad nos in paradisu in
troducēdū Job. x. **E**cce ego sum
ostiū **N**e igit̄ tercio anno regni
sui. i. tercio tpe mundi scz in tpe
gracie auctis suis fidelibz in or
to regio ecclesie scē mris mirabi
le cōuiuū p̄pauit in quo scz cor
pus xp̄iū comedēdū dedit et in
q̄ sangnē suū loco vini effudit.
Mathei xxij. **H**ō quidā fecit ce
nam magnā et conuocauit mul
tos. **C**ōuiuū aut̄ dicit̄ a con et
uiuo uiuis quia ibi simul uiuūt
et sic p̄prie fidē ecclesie designat
vbi et in qua diuerse nacōnes et
populi viuere cōprobāt̄. Et q̄a
nobilitatē cōuiuū fecit hospitis
seu domi cōdicio. loci dispositio. ci
borū appositio cōuiuay ordina
tio. igit̄ si de rege querit̄ dico q̄
ille assuet̄ est. i. xp̄us et c. Sed
supra si q̄rit̄ de loco dico q̄ illud
cōuiuū fit in domo et in orto id
ē in ecclā q̄ dicit̄ do? rōe securita
tis. dicitur ortus rōe fructuose a
memitatis. **D**icit̄ domus vbi co
lūpne argētee. i. p̄dicatores e
loquētes et argētei debēt esse:
tectū vero supi? i. p̄latoy supio
rum stat? q̄i firmamētū p̄ cōstā
ciam debent eminere et in eis de
bet stellay et signorū. i. virtutū
copia splendere. **G**enesis. p̄mo
Stellas posuit in firmamēto ce
li. **O**rtus ecclā ille vineam sacre
scripture cōtinet que vites argē
teas p̄ eloquēciā: palmites au
reos p̄ sapienciam. vuas de lapi
dibus preciosis per virtutem et